

Бердянський державний педагогічний університет

Кафедра іноземних мов і методики викладання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри
Панова Н. Ю.

_____ “___” _____ 2019 року

**ПРОГРАМА І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «АНГЛІЙСЬКА МОВА»**

підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти

АНГЛІЙСЬКА МОВА

Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)»

Спеціалізація Англійська мова

Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Бердянськ, 2019

Програма і методичні рекомендації педагогічної практики зі спеціалізації «Англійська мова» для здобувачів вищої освіти 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітньо-професійної програми «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)»

Розробники: канд. філол. н., ст. викл. Прядко Ю. П.

Програму погоджено проектною групою освітньої програми «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)» та схвалено на засіданні кафедри іноземних мов і методики викладання від “05” вересня 2019 року (протокол № 2)

Завідувач кафедри іноземних мов і методики викладання _____ Панова Н. Ю.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми _____ (П.Б. Косенко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© БДПУ, 2019 рік
© Прядко Ю. П., 2019 рік

Вступ

Одним з першочергових завдань системи середньої освіти в Україні є формування особистості майбутнього вчителя, який має бути озброєним сучасними науковими знаннями, що складають основу його професійної діяльності, та володіти комплексом необхідних фахових знань. У цілеспрямованому формуванні педагогічної техніки та майстерності виняткова роль належить педагогічній практиці студентів університету, у процесі якої студент має використати всі знання, навички та вміння набуті з психолого-педагогічних, мовних та суспільствознавчих предметів. Практична підготовка студентів вищих навчальних закладів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Специфіка педагогічної практики студентів IV курсів бакалаврата полягає у самостійності виконання практикантами повноцінної професійної навчально-виховної діяльності.

Основна задача програми практики з іноземних мов, яка відповідає сучасним вимогам, полягає в тому, щоб чітко спланувати та регламентувати усю діяльність студентів і керівників практики в цей період навчального процесу, який проводиться на базі практики.

Згідно з навчальними планами педагогічна практика проводиться у другому семестрі протягом 6 тижнів. Базами практики є загальноосвітні школи м. Бердянська №1, №2, №3, №4, №6, №7, №11, №16, №20, ліцей, гімназії, коледжи. Заняття в цих навчальних закладах ведуть кваліфіковані вчителі іноземних мов, які мають достатній досвід педагогічної роботи, досконало володіють методикою викладання іноземних мов.

Мета педагогічної практики

Метою педагогічної практики є розвиток у студентів умінь здійснювати діяльність з навчання іноземної мови в навчально-виховних закладах на базі сформованої у них іншомовної концепції та знань основ теорії методики, педагогіки та психології, умінь поєднувати теоретичні знання майбутніх учителів з методикою викладання іноземної мови з практичною діяльністю навчання учнів, забезпечення практичного пізнання студентами закономірностей професійної діяльності та оволодіння способами її організації, вміння вирішувати конкретні методичні завдання згідно з умовами педагогічного процесу; виховання у студентів потреби систематично поновлювати свої знання і творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

Студенти мають оволодіти системою професійних умінь у процесі проведення навчально-виховної та дослідницької роботи на початковому та середньому і старшому ступенях навчання іноземної мови під час педагогічної практики на IV курсі бакалаврата.

Основні завдання педагогічної практики

1. Формування в практикантів умінь планувати й проводити уроки з іноземної мови за різною структурою, застосовувати різноманітні технології навчання з метою розвитку у учнів пізнавальних потреб та інтересів до вивчення іноземних мов та розвитку в школярів навичок самостійного здобування знань.

2. Навчання студентів успішно розв'язувати дидактичні та виховні завдання під час проведення уроків і в позакласній роботі на базі вивчення іноземної мови; організації індивідуальної роботи з учнями в залежності від особливостей учнів групи, класу.

3. Формування та стимулювання інтересів студентів до науково-дослідницької роботи в галузі методики викладання іноземних мов.

У процесі педагогічної практики відбувається :

- виховання у студентів стійкого інтересу до професії вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті;
- закріплення, поглиблення та синтезування психолого-педагогічних, методичних і мовних знань у процесі їх використання для вирішення конкретних навчальних завдань;
- свідоме застосування студентами теорії навчання в практичній діяльності, усвідомлення її професійної значущості;
- формування та розвиток професійних навичок і вмінь;
- розвиток у студентів вміння здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності;

- ознайомлення з сучасним етапом навчально-виховної роботи в школі, перспективним педагогічним досвідом;

- вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції	Результати навчання
1.	Загальні	<p>ЗК3. Міжособистісні</p> <p>Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>Здатність працювати в команді та автономно, виявляти ініціативу та лідерські якості.</p> <p>Здатність до критики й самокритики.</p>	<p>ПРН 7. Володіти практичними навичками міжособистісних взаємин і ділового спілкування, вміти адаптуватися до вимог суспільства та брати свідому участь у їх гуманізації та демократизації.</p> <p>ПРН 8. Демонструвати практичні навички роботи у команді, здійснення ефективного психологічного впливу на членів групи, подолання труднощів у сфері спільної діяльності, розв'язання конфліктів.</p> <p>ПРН 9. Організувати процес власної професійної діяльності і самоосвіти.</p> <p>ПРН 10. Рефлексивне ставлення до себе, здатність до самостійного пошуку помилок, оцінки своєї поведінки і результатів власного мислення, результатів праці й поведінки інших суб'єктів професійної діяльності.</p>
2.		<p>ЗК 4. Системні</p> <p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність використовувати набуті знання, вміння та навички для вирішення професійних завдань, виходячи з конкретних практичних ситуацій.</p>	<p>ПРН 12. Застосовувати професійні знання, вміння та навички для розв'язання практичних завдань, що виникають під час педагогічної діяльності та у повсякденному житті.</p> <p>ПРН 13. Продувати принципово нові ідеї, що</p>

		Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	відрізняються від аналогічних новизною підходу, творчим рішенням, і доводити їх до конкретного практичного результату.
3.	Фахові	ФК 6. Мовленнєва. Здатність застосовувати операції логічного мислення для побудови власних англомовних висловлювань, розуміти сприйняте на слух усне мовлення і реагувати на нього, розпізнавати намір іншого мовця і комунікативні наслідки його висловлювання.	ПРН 22. Володіти англійською мовою як засобом спілкування на побутовому та професійному рівнях.
4.		ФК 9. Методична Здатність до відбору й доцільного використання педагогічного інструментарію, методів, форм, засобів навчання й виховання, планування освітнього процесу та прогнозування його наслідків і результатів.	ПРН 25. Володіти широким спектром принципів, методів, прийомів, засобів і технологій навчально-виховної роботи з дітьми різних вікових груп, оперативно визначати ступінь і глибину засвоєння учнями програмного матеріалу.

Права та обов'язки студента практиканта

У процесі проходження педагогічної практики студент має право звертатись з усіх питань, пов'язаних з проходженням практики до керівників практики, вчителя, методиста, адміністрації школи; користуватися шкільною бібліотекою, навчальними кабінетами, навчально-методичними посібниками; творчої співпраці з вчителями іноземних мов шкіл міста; вносити пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховного процесу, організації практики, брати участь у конференціях.

У процесі проходження педагогічної практики студент-практикант зобов'язаний:

- проводити свою діяльність згідно з вимогами школи, правилами внутрішкільного розпорядку, виконувати розпорядження адміністрації школи, планувати роботу учня;
- виконувати всі види робіт, передбачених програмою педагогічної практики, ретельно готуватись до кожного уроку й позакласної роботи;
- сформулювати в учнів накреслені в програмі навички та вміння щодо володіння іноземною мовою;
- вести щоденник педагогічної практики, фіксуючи в ньому психолого-педагогічні спостереження проведені на уроках, під час позакласних заходів, в ході індивідуальної роботи з учнями.

Один із студентів-практикантів призначається старостою групи з педпрактики. Староста зобов'язаний:

- вести журнал обліку відвідування студентами школи, проведення навчальної й виховної роботи;
- сповіщати студентів про консультації, про зміни в розкладі, інші заходи.

Упродовж педагогічної практики студент працює в школі не менше п'яти днів (протягом шести годин) на тиждень; один день самостійної роботи на тиждень закріплюється за студентами на весь період педпрактики, це відбивається у розкладі роботи студентської групи.

Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин і отримав незадовільну оцінку, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених університетом. Студенту, який в останнє отримав негативну оцінку з практики в комісії, відраховується з університету.

Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин (хвороба, перебування на стажуванні за кордоном вона переноситься), на період проходження практики без відриву від занять в університеті.

Студент, який одержав на екзамені "незадовільно" з практики, до практики не допускається.

Студент, який має академічну заборгованість з інших дисциплін за попередній семестр, до проходження практики допускається, академічна заборгованість ліквідує у вільний від навчального навантаження у школі час.

Зміст та організація діяльності студента-практиканта

Під час педагогічної практики студент виконує обов'язки вчителя-дублера та помічника класного керівника. Праця студентів на штатних посадах здійснюється без оплати. Під час практики студенти можуть залучатися для надання допомоги базі практики, але характер усієї праці повинен суворо відповідати профілю навчання і по тривалості не заважати виконанню учбових завдань.

Протягом всієї практики студенти повинні чітко виконувати прийняті на базі практики правила охорони праці й протипожежної безпеки з обов'язковим проходженням інструктажу (на робочому місці).

Зміст навчальної роботи студента під час педагогічної практики складається з таких видів діяльності:

- ознайомлення зі специфікою діяльності школи даного типу (загальноосвітньої, спеціалізованої, ліцею, гімназії та інше);
- планування навчально-виховного процесу та проведення уроків і позакласних заходів;
- відвідування та наступний аналіз уроків і позакласних заходів з іноземної мови;
- участь у роботі методичного об'єднання вчителів іноземної мови, в семінарах студентів-практикантів, у підсумкових заходах з педпрактики.

Зміст позакласної роботи студента-практиканта з іноземної мови складається з таких компонентів:

- вивчення системи роботи вчителя іноземної мови, спрямованої на формування в учнів стійкого інтересу до іноземної мови;
- оволодіння вміннями виховання учнів на уроці засобами іноземної мови;
- опанування знань та вмінь з питань підготовки та проведення позакласної роботи з іноземної мови: тижнів іноземної мови, бесід, конференцій, диспутів вечорів, екскурсій, випуск стіннівок іноземною мовою тощо.

Зміст дослідницької роботи студента-практиканта складається з таких компонентів:

- вивчення наукової літератури;
- узагальнення досвіду викладання іноземної мови у даній школі;
- наукові спостереження, вивчення досвіду, проведення елементів експериментального дослідження за темами курсових або дипломних робіт.

Навчально-виховна робота студентів-практикантів здійснюється в чотири етапи.

На початковому етапі педагогічної практики, що триває п'ять днів, студент-практикант здійснює таку діяльність:

1. Бере участь у настановних зборах і в організаційних заняттях в університеті та у школі.

2. Знайомиться з класом, вивчає робочий план, журнал, розклад уроків та інші документи.
3. Обирає тему дослідження.
4. Складає індивідуальний план роботи з педпрактики та подає його на затвердження груповому керівникові.
5. Відвідує уроки вчителів, позакласні заходи, бере участь в їх аналізі.
6. Складає тематичний план серії уроків.
7. Складає план позакласної роботи з іноземної мови.
8. Протягом першого тижня педпрактики груповий керівник і методист від кафедри педагогіки разом зі студентами та старостою групи складають загальний розклад:
 - уроків, які проводять студенти;
 - взаємовідвідувань студентами уроків студентів-практикантів, де вказуються студенти – основні рецензенти уроків;
 - методико-педагогічних семінарів із зазначенням їх тематики;
 - позакласних заходів, що проводяться іноземною мовою, з зазначенням студентів, які готують захід;
 - одного дня на тиждень для самостійної роботи студента;
 - проведення студентом наукового дослідження з зазначенням тематики;
 Загальний розклад – екран роботи студентів.

На основному етапі педагогічної практики студент-практикант здійснює таку діяльність:

1. Студент поводить не менше чотирьох уроків на тиждень.
2. Студента допускають до проведення уроків тільки за наявності повного конспекту уроку, підписаного вчителем або методистом.
3. За час педпрактики студент готує та проводить не менше одного позакласного заходу з іноземної мови, має конспект його проведення.
4. Студент відвідує уроки та бере участь в їх аналізі: не менше восьми уроків на тиждень, що проводять вчителі іноземної мови та студенти-практиканти згідно з розкладом відвідувань та взаємо- відвідувань.
5. Студент відвідує позакласні заходи, які проводять вчителі та практиканти, і бере участь в їх аналізі.
6. Студент бере участь в методичних семінарах і виступає на них з доповідями.

На заключному етапі педагогічної практики студент виконує таку роботу:

1. Готує звітні матеріали з педагогічної практики:
 - звіт про роботу;
 - повний конспект одного уроку з ескізами допоміжних засобів навчання;
 - дидактичний матеріал для проведення уроків іноземної мови за окремою темою або з вивченням конкретного фонетичного, лексичного, граматичного явищ з методичною запискою до його застосування;
 - психолого-педагогічну характеристику на учня та / або колектив класу.
2. Здає звітну документацію методисту з іноземної мови для перевірки та оцінювання.
3. Захищає свій звіт з педагогічної практики на методичному семінарі в школі.
4. Бере участь в підсумкових заходах з педагогічної практики.

Форми і методи контролю

Студенти повинні виконувати установлений на базі практики режим праці. Контроль за початком і закінченням роботи здійснюють старости груп та відповідальні особи бази практики. Основною формою контролю за діяльністю студентів-практикантів є самоконтроль у вигляді систематичного ведення щоденника практики і виконання індивідуального плану практики.

Підсумкова звітність має на меті узагальнення усіх матеріалів, отриманих за термін проходження практики.

Вимоги до звіту

У звіті студент у систематичному вигляді визначає основні види робіт, виконаних їм під час практики та їх обсяг. Звіт має бути завіреним керівником бази практики та методистом від кафедри іноземних мов і складатися за такою схемою:

Звіт з педагогічної практики

студента _____ групи факультету _____

у школі № _____

груповий методист _____

1. Кількісні результати педагогічної практики:

- а) кількість відвіданих уроків учителів;
- б) кількість відвіданих уроків практикантів;
- в) кількість виступів на семінарах;
- г) кількість проведених уроків;
- д) кількість проведених виховних заходів;
- е) кількість проведених позакласних заходів з іноземної мови;
- є) кількість відвіданих виховних заходів;
- ж) кількість відвіданих позакласних заходів з іноземної мови.

2. Початковий етап педагогічної практики

(участь у настановчій конференції та груповій бесіді з методистом; знайомство з керівництвом школи та вчителями; ознайомлення з планом роботи вчителя іноземної мови; знайомство з учнями).

3. Навчально-виховна робота з іноземної мови

(складання тематичного плану на період педагогічної практики; відвідування уроків іноземної мови – загальна коротка характеристика уроків; проведення уроків іноземної мови в закріплених групах та під час заміни, виготовлення наочних посібників та інших допоміжних матеріалів студентами-практикантами та їх загальна коротка характеристика).

4. Проведення позакласної роботи з іноземної мови

(відвідування позакласних заходів з іноземної мови, що проводяться вчителями та студентами-практикантами, їх загальна коротка характеристика, опис підготовки до проведення позакласного заходу іноземною мовою на тему “ ___ ”; якість проведення позакласного заходу іноземною мовою; самоаналіз проведеного заходу).

5. Проведення виховної роботи з учнями (ознайомлення з системою роботи класного керівника; вивчення учнів класу, за яким закріплений студент; виконання функцій та обов'язків помічника класного керівника (4 курс) або класного керівника (5 курс); опис прийомів щодо реалізації виховної спрямованості уроків, відвідування виховних заходів, проведених вчителями та студентами-практикантами, їх загальна коротка характеристика; опис підготовки до проведення виховних заходів за темами “ ___ ”; якість проведення виховних заходів; самоаналіз проведених заходів).

6. Науково-дослідна робота

(тема науково-дослідної роботи; вивчена література з теми, опис спостережень / експериментів за темою дослідження; теми виступів на методичних семінарах).

До звіту студенту-практиканту необхідно підготувати та здати груповому керівнику таку документацію:

- 1. Індивідуальний план роботи.
- 2. Щоденник психолого-педагогічних спостережень.
- 3. Психолого-педагогічну характеристику на учня та / або на колектив класу.
- 4. Плани-конспекти уроків (3)
- 5. Розробку виховного заходу з іноземної мови.
- 6. Характеристику школи на студента-практиканта.

Планування уроків іноземної мови, організація та проведення їх аналізу

Планування уроків іноземної мови

Успішність планування уроків зумовлена такими факторами:

- знанням цілей навчання та програмних вимог до мовленнєвих навичок і вмінь учнів у кожному класі;
- знанням змісту навчально-методичного комплексу;
- знанням умов навчання; вікових особливостей учнів, специфіки конкретного класу;
- знанням основних методичних вимог до сучасного уроку іноземної мови;
- врахуванням дидактичних і методичних принципів навчання.

Відповідно до програми навчання іноземної мови передбачає комплексне досягнення *практичної, виховної, загальноосвітньої та розвиваючої цілей.*

Практична мета передбачає навчання учнів говоріння, аудіювання (усне мовлення), письма, читання (писемне мовлення) іноземною мовою в межах тематики та мовного матеріалу, визначених програмою.

Освітня мета сприяє розширенню загального та філологічного кругозору учнів.

Розвивальна мета спрямована на розвиток інтелектуальної діяльності учнів, їх мовних здібностей.

Виховна мета забезпечує моральне, естетичне, трудове виховання учнів засобами іноземної мови.

Виходячи із загальних кінцевих цілей навчання, вчитель визначає конкретні цілі уроку: практичну, загальноосвітню, розвивальну, виховну.

Формулюючи **практичну мету**, вчитель визначає, чого конкретно він буде навчати учнів на цьому уроці. Доцільно починати формування практичної мети словами „вчити”... або „навчити”... Наприклад:

- вчити учнів вживати граматичну структуру на рівні однієї фрази;
- вживати нові лексичні одиниці на рівні понад фразової єдності;
- вчити учнів розуміти незнайомі слова на основі контексту;
- вчити учнів розповідати про... в обсязі 7-8 фраз на основі мовленнєвої ситуації з опорою на логіко-синтаксичну схему;
- вчити учнів обмінюватися репліками на рівні діалогічної єдності „твердження-твердження” на основі мовленнєвої ситуації;
- вчити учнів одержувати основну інформацію з прочитаного (прослуханого тексту).

Якщо подається новий мовний матеріал, то формулювання практичної мети може бути таким :

- ознайомити учнів із функцією, формою особливостями вживання граматичної структури та вчити правильно використовувати її на рівні фрази;
- ознайомити зі значенням, формою, особливостями вживання лексичних одиниць та вчити правильно їх використовувати в знайомих граматичних структурах на рівні фрази;
- ознайомити з читанням літери... і вчити правильно читати слова згідно з правилом.

Плануючи досягнення освітньої, розвивальної, виховної, цілей вчитель повинен визначити відповідний потенціал навчального матеріалу уроку і своїх дій на ньому.

Формування освітньої мети можна починати словами “розширювати уявлення” або “формувати уявлення”, “дати поняття”, “ознайомити”...

Наприклад:

- розширювати уявлення учнів про традиції...(учні на уроці будуть читати текст, де і коли відповідна додаткова інформація, обговорення якої планується вчителем);
- формувати уявлення учнів про національний костюм... (вчитель планує подачу або тренування лексичних одиниць за темою “Одяг” на основі предметів національного костюма, про який учні ще не мають уявлення).

Приклади розвивальної, виховної цілей:

- розвивати кмітливість учнів (учитель на уроці використовуватиме без перекладні способи семантизації або ребуси, кросворди тощо);

- розвивати інтелектуальну гнучкість учнів (учитель проводитиме вправу на трансформацію діалогу-зразка на основі змінних ситуацій);
- виховувати гарний смак (навчаючи учнів правильно вживати прикметники, вчитель планує проведення вправи на основі ситуації добору одягу, який створює гармонійні за кольором ансамблі тощо).

Починається планування складанням тематичного плану. Він дозволяє вчителю бачити в цілому цикл уроків за темою, роль і місце кожного уроку в ньому і завдяки цьому добирати найбільш ефективні методи, прийоми та засоби для вирішення проміжних завдань на шляху досягнення кінцевих цілей в оволодінні учнями конкретними комунікативними навичками та вміннями в рамках відповідної теми. Для складання тематичного плану необхідно:

- а) визначити характер та обсяг мовного і мовленнєвого матеріалу кожного уроку, передбачених авторами підручника;
- б) вивчити відповідні методичні рекомендації „Книжки для вчителя” (за умови її наявності) та сформулювати цілі кожного уроку з урахуванням етапів роботи над навчальним матеріалом і вимог програми;
- в) визначити необхідні для досягнення мети методи та прийоми навчання;
- г) спланувати домашнє завдання;
- д) забезпечити необхідне оснащення уроку як технічними, так і традиційними засобами навчання;
- е) врахувати специфіку роботи в даному класі (рівень підготовки учнів, їх пізнавальну активність, уміння виконувати певні види вправ, інтерес до предмета тощо).

Тематичний план є основою для поурочного планування, в якому розкривається конкретний зміст кожного уроку.

З урахуванням специфіки іноземної мови як навчального предмета у процесі планування і складання плану-конспекту кожного конкретного уроку тематичного циклу необхідно пам'ятати, що:

- на уроці іноземної мови формуються мовленнєві навички і вміння;
- змістом уроку є певний комплекс вправ, що виконуються в чіткій послідовності;
- завдання кожного уроку визначаються в залежності від його місця в тематичному циклі;
- організація мовного матеріалу повинна бути комплексною;
- для формування конкретних аспектних мовленнєвих навичок та для розвитку умінь в різних видах мовленнєвої діяльності повинен виконуватись відповідний комплекс вправ;
- мовленнєва практика (вправи) повинна імітувати процес мовленнєвого спілкування, тобто мати комунікативну спрямованість, вмотивованість та ситуативну зумовленість;
- ефективність уроку визначається ступенем мовленнєвої активності учнів;
- урок повинен передбачати систематичний і планомірний контроль рівня сформованості мовленнєвих навичок, умінь учнів та сприяти здійсненню диференційованого підходу до їх навчання;
- зміст уроку повинен готувати учнів до виконання домашнього завдання ;
- урок повинен проводитись іноземною мовою в доступних для розуміння учнями формах;
- діяльність учителя повинна викликати інтерес і пізнавальну активність учнів
- у процесі планування необхідно враховувати вікові особливості учнів.

Зразок оформлення плану конспекту уроку англійської мови

План-конспект уроку англійської мови у 5 класі*

Тема уроку: «Ukraine is our motherland» (unit 8)

Підтема уроку: «Kyiv is the capital of Ukraine (a trip around Kyiv)» (lessons 7-8)

Цілі уроку:

Практична: вчити використовувати нові лексичні одиниці на понадфразовому рівні в усній та письмовій формах, тренувати учнів у складанні монологічного висловлювання за темою уроку; формувати вміння давати відповіді на поставлені запитання; розвивати навички читання, письма.

Освітня: оволодіння знаннями про культуру, історію і традиції свого народу; ознайомлення учнів з особливостями вживання власних назв, вчити правильно їх використовувати на понад фразовому рівні.

Розвивальна: розвивати комунікативні вміння та навички; вміння співпрацювати під час створення спільного проекту; увагу, пам'ять, логічне мислення учнів, уміння аналізувати та узагальнювати іншомовний матеріал.

Виховна: виховувати повагу до культури і традицій країни, мова якої вивчається, культуру спілкування, повагу до оточуючих.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Обладнання: підручник*, комп'ютер, програмне забезпечення MS Power Point 2003, проектор, екран.

Час проведення: 45 хвилин.

Схематичний план уроку

Початок уроку

- 1 Організація класу. - 2 хв.
2. Мовленнєва/ фонетична зарядка - 3 хв.
3. Перевірка домашнього завдання - 5 хв.

Основна частина уроку

4. Подача нового лексичного матеріалу за допомогою слайдів - 6 хв.
 5. Читання тексту з новими лексичними одиницями - 6 хв.
 6. Після текстові вправи на перевірку та закріплення основної інформації - 9 хв.
- тексту
7. Повторення та занотовування нових лексичних одиниць уроку - 3 хв.

Заключна частина уроку

8. Повідомлення домашнього завдання. - 4 хв.
9. Підсумки уроку. - 3 хв.

Хід уроку

Етап. Прийом.	Зміст роботи
Етап 1. Організація класу. Мовленнєва зарядка.	T: Good morning, dear friends. I'm glad to see you. I hope you are well. Before we'll start tell me, please, who is on duty today? Who is absent today? P ₁ : ... is (are) absent today.
Прийом. Бесіда вчителя з черговим та учнями.	T: Well, now who will tell me what our topic is? (слайд 1) P ₂ : Our topic is "Ukraine is our motherland."

<p>Етап 2. Подача нового лексичного матеріалу.</p> <p>Прийом. Повторення нових лексичних одиниць за вчителем уголос.</p> <p>Етап 3. Читання тексту з новими лексичними одиницями.</p> <p>Прийом. Читання учнями тексту уголос.</p> <p>Етап 4. Після текстові вправи на перевірку та закріплення основної інформації тексту.</p> <p>Прийом 1. Відповідання на питання до тексту.</p>	<p>T: And what we know about Ukraine?</p> <p>P₃: Ukraine is ...</p> <p>T: Good. Today we'll talk about the capital of Ukraine – Kyiv. Can you tell me something about this city? (слайд 2)</p> <p>P₁: Kyiv is ...</p> <p>P₂: It is situated ...</p> <p>T: Very good. First we'll read a new text about Kyiv, open your book on page 166 and find exercise 1, lets pronounce new words:</p> <p>T-Cl: <i>a museum</i> <i>a theatre</i> <i>a cinema</i> <i>a square.</i></p> <p>T: Now without me.</p> <p>Cl: <i>a museum</i> <i>a theatre</i> <i>a cinema</i> <i>a square.</i></p> <p>T: Well, find text “Kyiv” Ex. 2 on this page, Marina begin to read.</p> <p>P₁: The capital of Ukraine is Kyiv. It is one of the most beautiful cities in the world. It is situated on the picturesque banks of the Dnipro River. More than three million people live there ...</p> <p>P₂: Kyiv is the political, economic, scientific, industrial and cultural centre of Ukraine. There are many museums, art galleries, concert halls, theatres and cinemas in it...</p> <p>T: Now, lets answer questions after text on page 166 exercise 3. Where is Kyiv situated?</p> <p>P₁: It is situated on the picturesque banks of the Dnipro River.</p> <p>T: How many people live in the capital city?</p> <p>P₂: More than three million people live there.</p> <p>T: Are the streets of Kyiv wide or narrow? What are they lined up with?</p> <p>P₃: The streets of Kyiv are wide and nice.</p> <p>T: What places of interest can people visit in Kyiv?</p> <p>P₄: There are many museums, art galleries, concert halls, theatres and cinemas in it.</p>
---	--

<p>Приєм 2. Встановлення правильного порядку слів у реченні відповідно до прочитаного тексту.</p> <p>Етап 5. Ознайомлення з новими лексичними одиницями за допомогою слайдів.</p> <p>Приєм. Проглядання слайдів та читання пояснень до них уголос.</p> <p>Етап 6. Читання тексту з новими лексичними одиницями.</p> <p>Приєм. Читання учнями тексту уголос.</p>	<p>T: Does Kyiv have a well-developed transport system or not?</p> <p>P₅: The city has a well-developed transport system.</p> <p>T: How can you travel around the city?</p> <p>P₆: Many buses, minibuses, trolley-buses, trams and cars carry passengers around the city. There is also an underground.</p> <p>T: Our next task is to write the words in the correct order to make sentences using the text “Kyiv” from Ex.2. At first look the example ... Now you have five sentences that must be correct. After you finishing we’ll check them up. (слайд 3-4)</p> <p>T: Now look at the slides. You can see the most interesting places in Kyiv. Lets pronouns together. (слайд 5-9)</p> <p>T-Cl: <i>St. Sophia's Cathedral</i> <i>St. Andrew's Church</i> <i>Andriyivsky Uzviz (Descent)</i> <i>The Golden Gate</i> <i>Kyiv Pecherska Lavra</i></p> <p>T: Well, now one by one begin to read the explanation to each slide.</p> <p>P₁: St. Sophia's Cathedral ...</p> <p>P₂: St. Andrew's Church ...</p> <p>P₃: Andriyivsky Uzviz (Descent) ...</p> <p>P₄: The Golden Gate ...</p> <p>P₅: Kyiv Pecherska Lavra ...</p> <p>T: Open your books on page 168, find text “A trip around Kyiv”, Igor begin to read.</p> <p>P₁: Kyiv, the capital of Ukraine, is situated on the high Dnipro hills. It is an ancient city. It is more than 1500 years old...</p> <p>P₂: Not far from the church there is the Ukrainian Historical Museum, where you can see the unique exhibits. They tell you the history of our native land...</p> <p>P₃: The Golden Gate is another monument of the 11th century. It was built under Yaroslav the Wise and it served as the main entrance to the city...</p> <p>T: Now we’ll check how do you understand the text. You must give definitions to the following words, matching columns. Who will be the</p>
--	--

<p>Етап 7. Після текстові вправи на перевірку та закріплення основної інформації тексту.</p> <p>Приєм 1. Знайти відповідності у колонках.</p> <p>Приєм 2. Групова гра.</p> <p>Етап 8. Повторення та занотування нових лексичних одиниць уроку.</p> <p>Приєм. Запис нових лексичних одиниць у словники.</p> <p>Етап 9. Повідомлення домашнього завдання.</p> <p>Приєм. Запис домашнього завдання у щоденниках.</p> <p>Етап 10. Підсумки уроку.</p>	<p>first rise your hand. After you finish your work we'll check up using slides. (слайд 10)</p> <p>T: Now I would like to play some game. We'll divide into two teams. Group A will chooses a word from the list and explains it. Group B must looks though the pictures and guesses which word it is. (слайд 11-17)</p> <p>T: Now, please, open your vocabularies and write down new words, that you must learn to your next English lesson:</p> <p><i>a museum</i> <i>a theatre</i> <i>a cinema</i> <i>a square</i> <i>St. Sophia's Cathedral</i> <i>St. Andrew's Church</i> <i>The Golden Gates</i> <i>St. Volodymyr's Cathedral</i> <i>Kyiv Pecherska Lavra</i> <i>Andriyvsky Uzviz (Descent)</i></p> <p>T: Your homework are Ex. 5 on page 167 to look at the picture and say how people travel around the city and how much time it takes them to get there, Ex. 6 on page 169 to make up a story about Kyiv orally using examples in this exercise, to learn new words in vocabulary.</p> <p>T: Our lesson is coming to the end. Thanks for your work and the atmoshere of cordiality and understanding. The most active at the lesson were ... They deserve ... The lesson is over. See you next week.</p>
---	--

Мета і зміст аналізу уроку

Аналіз уроку – важлива ланка професійної підготовки студентів у період педагогічної практики. Він має на меті: поглиблювати знання з методики; розвивати дослідницькі, конструктивно-планувальні, комунікативно-навчаючі та організаційні професійні вміння майбутнього вчителя; сприяти формуванню індивідуального стилю педагогічної діяльності.

Конкретні завдання проведення аналізу уроку:

- оволодіти вміннями щодо фіксованого спостереження за діяльністю вчителя або студента-практиканта та правильного її інтерпретування;
- навчитися визначати шляхи усунення помічених недоліків з урахуванням причин їх виникнення та конкретних умов навчання;
- оволодіти вмінням самоаналізу, що дозволяє порівнювати свої дії з прийнятими в методиці еталонами, шукати та знаходити ефективні прийоми навчання, розвитку та виховання учнів, умінням оперативно перебудувати накреслені дії залежно від конкретних змін у навчальній ситуації.

За період педпрактики вміння студентів аналізувати уроки розвивається поступово. Спочатку (перші два тижня) студенти навчаються проводити загальний цілісний аналіз уроку з опорою на схему, оцінюючи реалізацію вчителем основних вимог до уроку іноземної мови –

його цілеспрямованість, змістовність, мовленнєву активність учнів, відповідність мовленнєвої поведінки вчителя цілям, змісту та умовам навчання, результативність уроку. Після цього на базі загального аналізу студенти оволодівають аналізом окремих елементів уроку за індивідуальними завданнями методиста.

На завершальному етапі одержані вміння інтегруються у поглиблений аналіз уроку з опорою на схему. У подальшій роботі студенти вдосконалюють вміння проводити поглиблений аналіз уроку, який проводиться з урахуванням умов педпрактики, тобто проведення уроків на різних етапах навчання або в різних групах однієї паралелі. Тому в аналізі кожного етапу і ланки уроку необхідно вчити студентів оцінювати уміння вчителя або студента-практиканта враховувати специфіку етапу навчання, вікових особливостей учнів та відмінностей у їх мовній підготовці.

Схема загального аналізу уроку

I. Цілеспрямованість уроку:

- 1) визначити практичну, освітню, розвиваючу, виховну цілі уроку;
- 2) встановити відповідність цілей уроку його місцю в ситуативно-тематичному циклі, типу уроку та етапу навчання.

- 1) назвати етапи уроку;
- 2) співвіднести їх послідовність і розподіл часу з поставленими цілями та віковими особливостями учнів і конкретними умовами навчання;
- 3) дати детальну характеристику зафіксованим етапам уроку.

A. Початок уроку:

- визначити форму проведення, оцінити мотиваційний потенціал та відповідність віковим особливостям і рівню мовної підготовки учнів;
- сформулювати навчальні завдання початку уроку та визначити їх зв'язок з цільовою установкою уроку;
- обґрунтувати відповідність використаних прийомів поставленим цілям;
- оцінити ефективність використаних засобів навчання;
- охарактеризувати мовленнєву поведінку вчителя.

Б. Основна частина уроку_(з урахуванням наявності конкретних ланок уроку):

- а) подача нового мовного матеріалу:
 - визначити адекватність прийомів навчання етапам формування мовленнєвих навичок, труднощам засвоєння даного матеріалу і рівню підготовки учнів;
 - оцінити вмотивованість та мовленнєву спрямованість подачі мовного матеріалу, забезпечення мовленнєвої та розумової активності учнів;
 - назвати застосовані прийоми поточного контролю й оцінити їх адекватність поставленим цілям;
 - визначити виховний, освітній, розвиваючий потенціал використаних прийомів та їх відповідність віковим особливостям учнів;
 - оцінити мовленнєву поведінку вчителя;
- б) активізація дій учнів з метою використання мовного матеріалу;
 - встановити відповідність мовленнєвих одиниць та послідовність вправ етапам формування мовленнєвих навичок;
 - визначити співвідношення мовних та умовно мовленнєвих вправ, оцінити його раціональність з урахуванням труднощів засвоєння мовного матеріалу;
 - обґрунтувати вмотивованість і мовленнєву спрямованість тренування;
 - визначити прийоми активізації роботи всіх учнів та оцінити їх ефективність віковим особливостям учнів;
 - встановити зв'язок тренувальних вправ уроку з виконаним домашнім завданням, оцінити ефективність форми його перевірки; назвати використані допоміжні засоби навчання, оцінити їх ефективність та відповідність віковим особливостям учнів і рівню їх підготовки;
 - визначити виховний, розвиваючий, освітній потенціал використаних прийомів навчання;
 - оцінити мовленнєву поведінку вчителя.

в) практика учнів у спілкуванні:

- оцінити вмотивованість та ситуативну забезпеченість іномовного спілкування учнів;
- визначити відповідність методичних прийомів етапам розвитку мовленнєвих умінь;
- назвати прийоми активізації роботи всіх учнів;
- визначити адекватність прийомів контролю його об'єктом;
- встановити зв'язок урочної роботи з виконанням домашнім завданням та оцінити ефективність форм його перевірки;
 - визначити виховний, розвиваючий, освітній потенціал використаних прийомів навчання;
 - оцінити мовленнєву поведінку вчителя.

В. Завершення уроку:

- оцінити своєчасність і чіткість пояснення домашнього завдання, підготовленість до нього завдяки проведеному уроку;
- визначити усвідомлення учнями досягнутого рівня практичного володіння мовою;
- оцінити об'єктивність виставлених оцінок, їх мотиваційний і виховний потенціал.

III. Результативність уроку:

- 1) визначити ступінь успішності виконання плану уроку;
- 2) встановити відповідність досягнутого на уроці рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмінь поставленим цілям.

IV. Рекомендації щодо вдосконалення уроку.

Залежно від результатів уроку сформулюйте конкретні поради щодо:

- поліпшення вибору методичних прийомів навчання;
- забезпечення вмотивованості і мовленнєвої спрямованості вправ;
- вдосконалення організаційних форм уроку;
- раціональності використання допоміжних засобів навчання;
- поліпшення мовленнєвої поведінки вчителя.

Позакласні заходи, що проводяться іноземною мовою, та їх аналіз

Організація і проведення позакласних заходів іноземною мовою

Мета позакласної роботи з іноземної мови має кілька аспектів: виховувати та підтримувати у школярів мотивацію до оволодіння іноземною мовою як предметом; сприяти підвищенню рівня володіння учнями іноземною мовою; розширювати знання учнів про соціально-економічні особливості та культуру країни, мова якої вивчається; розвивати творчі здібності школярів; здійснювати емоційний вплив на учнів; здійснювати особистіше спілкування вчителя з учнями; формувати лінгвокраїнознавчу компетенцію школярів.

Особливості позакласної роботи з іноземної мови порівняно з класною роботою: лабільність змісту та форм позакласної роботи зумовлена її проведенням за особистим планом учителя, складеним згідно з рівнем навченості, інтересами та здібностями учнів; її нерегламентованість за місцем, часом і формами проведення; емоційна насиченість, захоплюючий характер проведення виховних заходів; добровільність і масовість участі школярів у позакласній роботі; відсутність чітко визначених домашніх завдань; відсутність чітко визначеної оцінки діяльності учнів.

Основними вимогами організації позакласної роботи з іноземної мови є: тісний зв'язок з класною роботою з іноземної мови; організація колективної взаємодії учнів; велика кількість учасників позакласних заходів; створення радісної ненапруженої атмосфери під час підготовки та проведення виховних заходів.

Розрізняють індивідуальні, групові та масові форми позакласної роботи з іноземної мови, що проводяться у школі.

Під час педагогічної практики у школі студенти можуть брати участь у підготовці та проведенні масових загальношкільних заходів, в яких задіяна значна кількість учнів паралельних класів чи навіть усієї школи, або самостійно визначати, добирати відповідні матеріали та організовувати позакласні заходи малих форм, тобто з учнями однієї групи або класу, де вони працюють протягом педпрактики.

Індивідуальна позаюрасна робота проводиться з окремими учнями, які готують повідомлення і доповіді, розучують вірші, пісні, уривки з літературних творів іноземною мовою, виготовляють наочні посібники, оформлюють стіннівки, альбоми, стенди тощо. Здебільшого індивідуальна позакласна робота організується на підготовчому етапі до проведення масових заходів.

Позакласні заходи малих форм, що проводяться здебільшого з однією групою або класом

1. Спектакль (п'єса, інсценівка).
2. Відгадування загадок.
3. Відгадування кросвордів.
4. Відгадування шарад.
5. Вікторина (Тематика: "Історія (культура) країни, мова якої вивчається", "Чудовий світ тварин", "Традиції" тощо).
6. Конкурс (Тематика: "Хто краще знає іноземну мову?", "Відкриваємо Америку").
7. Дискусія (Тематика: "Хороші люди - де ти їх зустрічаєш?", "Для чого потрібно знати іноземну мову?").
8. Гра. Наприклад: "Поле чудес", "Відгадай, кого (що) я задумав", "Подорожування країною, мова якої вивчається", лото на іноземній мові тощо.
9. Прес-конференція. Проводить носій мови, що вивчається, викладач, студент-практикант; запитання ставлять усі учні класу або групи.
- 10.Бесіда про країну (Тематика: "Традиції і свята у країні, мова якої вивчається", "Мій друг по листуванню". "Рух скаутів", "Гарніманери", "Шлюбу країні, мова якої вивчається", "Міста Канади", "Міський пейзаж Лондона", "Роден і Париж", "Сервантес та Іспанія", "Школа у Берліні", "Жестикуляція англійців", "Грошові знаки США" тощо).
11. Випуск тематичної стіннівки.
- 12.Випуск тематичного монтажу.
- 13.Створення тематичного альбому.
- 14.Відзначення дня народження учня (Поздоровлення, вірші, пісні на іноземній мові) .

Схема плану-конспекту позакласного заходу іноземною мовою

Форма:

Вид:

Цілі:

Клас, у якому проводиться позакласний захід:

Час і місце проведення:

Кількість учасників".

Оформлення приміщення, сцени, де має відбутися захід:

Оснащення, необхідне для проведення заходу (реквізит, аудіо- та/або відеотехніка, роздавальний матеріал тощо):

Хід позакласного заходу

I етап. Організаційний. Вступне, слово ведучого. Повідомлення цілей заходу.

II етап. Основний.

- 1.
- 2.
3. ...

III етап. Заключний. Підбиття підсумків позакласного заходу.

Схема аналізу позакласного заходу, проведеного іноземною мовою

1. Мета позакласного заходу і ступінь її досягнення.
2. Структура заходу: масовий-, груповий, індивідуальний, змішаний.
3. Зміст заходу

I. Підготовчий період:

- а) якість підготовки текстового матеріалу та його пізнавально-емоційна цінність;
- б) кількість залучених школярів;
- в) рівень володіння іноземною мовою учасниками заходу.

II. Проведення заходу:

- а) оформлення приміщення, де проводиться захід;
- б) прийоми, що забезпечують емоційний характер заходу;
- в) якість підготовки учасників заходу;
- г) форми зворотного зв'язку;
- д) наявність запрошених гостей.

III. Підсумковий період:

- а) якість підбиття підсумків практикантом;
- б) відзначення дійових осіб заходу.

Оцінювання студентів за підсумками педагогічної практики

Методист-керівник педагогічної практики керується такими критеріями оцінки документації з педагогічної практики студентів-практикантів IV курсів:

Оцінка **“Відмінно / 90-100”** ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному та мовному аспектах спланував урок, намітив реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням етапу навчання та місця даного уроку в серії уроків за темою, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій досяг цілей уроку. При цьому:

- 1) повністю реалізовано виховний, розвиваючий та освітній потенціал уроку;
- 2) методичні прийоми відповідають цілям та етапу навчання;
- 3) правильно встановлено послідовність та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
- 4) студент правильно намічає об'єкти контролю на уроці та критерії їх оцінювання, використовує різноманітні прийоми контролю;
- 5) практикант дає чіткі установки на виконання учнями мовленнєвих дій, встановлює і підтримує засобами іноземної мови різноманітні мовленнєві контакти;
- 6) правильно розподіляє час на мовлення учнів і вчителя на уроці;
- 7) студент веде урок іноземною мовою (раціонально користується рідною мовою), практично не допускає помилок, помічає помилки учнів і володіє мовленнєвими способами їх виправлення;
- 8) практикант володіє прийомами активізації всіх учнів класу і здійснює індивідуальний підхід до них;
- 9) студент уміє викликати інтерес до навчальних дій, що виконуються на уроці;
- 10) студент грамотно використовує технічні та інші допоміжні засоби навчання, як наявні, так і самостійно виготовлені;
- 11) студент грамотно проводить дидактичні ігри;
- 12) епізодично користується конспектом уроку і в ході уроку може скоригувати свою заплановану діяльність.

Оцінка **«Добре/89-65»** ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і вчителя, або спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням етапу навчання та місця даного

уроку в серії уроків за темою, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі уроку досягнуті в цілому, але план виконано неповністю. При цьому:

- 1) не до кінця реалізовано виховний, освітній або розвиваючий потенціал уроку;
- 2) методичні прийоми відповідають цілям та етапу навчання;
- 3) в основному правильно встановлено послідовність та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
- 4) студент правильно намічає об'єкти контролю на уроці та критерії їх оцінювання, використовує різноманітні прийоми контролю;
- 5) практикант дає чіткі установки на виконання учнями мовленнєвих дій, встановлює і підтримує засобами іноземної мови різноманітні мовленнєві контакти;
- 6) не завжди правильно розподіляє час на мовлення учнів і вчителя;
- 7) студент веде урок іноземною мовою, але іноді робить несуттєві мовні помилки, які сам виправляє, а також помічає і виправляє більшість помилок учнів;
- 8) практикант володіє прийомами активізації всіх учнів класу, але не завжди здійснює індивідуальний підхід до них;
- 9) студент уміє викликати інтерес до більшості навчальних дій, що виконуються на уроці;
- 10) використовує наявні самостійно виготовлені посібники, але методика їх використання не завжди раціональна;
- 11) студент грамотно проводить дидактичні ігри;
- 12) епізодично користується конспектом уроку і в ході уроку в деяких випадках може скоригувати свою заплановану діяльність.

Оцінка «**Задовільно / 64-50**» ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і вчителя, або спираючись на зразки методичних матеріалів, в основному правильно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив цілі, етапи уроку, методичні прийоми для досягнення цілей, що були поставлені на кожному з них, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі уроку досягнуті неповністю. При цьому:

- 1) не до кінця реалізовано виховний, освітній або розвиваючий потенціал уроку;
- 2) методичні прийоми не завжди раціональні не відповідають меті;
- 3) мають місце порушення послідовності вправ та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
- 4) неправильно намічені об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовуються одноманітні прийоми контролю;
- 5) недостатньо чітко даються установки на виконання учнями мовленнєвих дій, встановлюються засобами іноземної мови одноманітні мовленнєві контакти;
- 6) протягом уроку значно порушується розподіл часу на мовлення учнів і вчителя;
- 7) студент часто переходить на рідну мову під час проведення уроку, робить мовні помилки і не помічає в багатьох випадках помилок учнів;
- 8) студент недостатньо володіє прийомами активізації всіх учнів на уроці, не здійснює індивідуальний підхід до них;
- 9) уміє викликати інтерес до деяких навчальних дій, що виконуються на уроці;
- 10) мало і не завжди раціонально використовує наочні посібники, не виготовляє їх сам;
- 11) студент використовує дидактичні ігри, але не завжди грамотно їх проводить;
- 12) постійно користується конспектом у ході уроку і не може скоригувати свою діяльність у разі необхідності.

Оцінка «**Незадовільно, з правом повторного складання / 20-49**» виставляється у разі нездовільного проходження педагогічної практики студентом.

Методист-керівник педагогічної практики керується такими критеріями оцінки уроків студентів-практикантів IV курсу:

Оцінка “**“A / відмінно / 90-100”**” ставиться, якщо студент самостійно і грамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням етапу

навчання, рівня мовленнєвої підготовки учнів, і в результаті реалізації запланованих ним навчальних дій досягнута мета уроку. При цьому

- 1) повністю реалізовано виховний, розвиваючий та освітній потенціал уроку; методичні прийоми відповідають умовам навчання та поставленим цілям;
- 2) правильно встановлено послідовність вправ і співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
- 3) практикант дає чіткі і методично грамотні установки на виконання учнями мовленнєвих дій;
- 4) правильно розподіляє час на мовлення учнів і вчителя;
- 5) студент веде урок іноземною мовою (раціонально користується рідною мовою за необхідністю), практично не робить помилок, помічає помилки учнів і володіє мовленнєвими способами їх виправлення;
- 6) практикант використовує різні способи активізації всіх учнів на уроці з урахуванням їх вікових особливостей і здійснює індивідуальний підхід до учнів;
- 7) раціонально поєднує фронтальні, групові та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них та етапу навчання;
- 9) студент правильно намічає об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовує різноманітні прийоми контролю в тому числі тестування;
- 10) студент уміє викликати інтерес до мовленнєвих дій, що виконуються на уроці;
- 11) грамотно використовує нетехнічні та технічні засоби навчання, як наявні, так і самостійно виготовлені;
- 12) епізодично користується конспектом і в ході уроку може скоригувати свою діяльність.

Оцінка «**В / добре / 92-80**», «**С / добре / 75-81**» ставиться, якщо студент самостійно і грамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням етапу навчання, рівня мовленнєвої підготовленості учнів, і в результаті реалізації запланованих ним навчальних дій мета уроку досягнута в цілому, але план виконано неповністю. При цьому:

- 1) не до кінця реалізовано виховний, розвиваючий та освітній потенціал уроку;
- 2) методичні прийоми раціональні, відповідають поставленим цілям та умовам навчання;
- 3) в основному правильно встановлено послідовність вправ і співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
- 4) практикант дає чіткі і методично грамотні установки на виконання учнями мовленнєвих дій;
- 5) встановлює і підтримує засобами іноземної мови різноманітні мовленнєві контакти, проте не завжди правильно розподіляє час на мовлення учнів і вчителя;
- 6) студент веде урок іноземною мовою (раціонально користується рідною мовою за необхідністю), іноді робить несуттєві мовні помилки, які сам виправляє, а також помічає і виправляє більшість помилок учнів;
- 7) практикант володіє різними способами активізації всіх учнів на уроці, але не завжди здійснює індивідуальний підхід до них;
- 8) раціонально поєднує фронтальні, групові та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них та етапу навчання;
- 9) студент правильно намічає об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовує різні прийоми контролю в тому числі й тестування;
- студент уміє викликати інтерес учнів до більшості видів роботи, що виконуються на уроці;
- 11) використовує наявні і самостійно виготовлені посібники, але методика їх використання не завжди раціональна;
- 12) епізодично користується конспектом і в ході уроку і в деяких випадках може скоригувати свою діяльність.

Оцінка «**Д / задовільно / 67-74**», «**Е / достатньо / 60-66**» ставиться, якщо студент в основному правильно та грамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив цілі, етапи, методичні прийоми для досягнення поставлених цілей кожному з них, але без

урахування етапу навчання і рівня мовленнєвої підготовки учнів і в результаті запланованих ним навчальних дій мета уроку досягнута неповністю. При цьому:

- 1) не до кінця реалізовано виховний, освітній або розвиваючий потенціал уроку;
- 2) методичні прийоми не завжди раціональні, не відповідають меті;
- 3) мають місце порушення послідовності вправ і співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ;
- 4) студент недостатньо чітко дає установки на виконання учнями мовленнєвих дій;
- 5) значно порушується розподіл часу на мовлення учнів і вчителя;
- 6) студент часто переходить на рідну мову протягом уроку, робить мовні помилки і не помічає в багатьох випадках помилок учнів;
- 7) недостатньо володіє способами активізації учнів на уроці, не здійснює індивідуальний підхід до них;
- 8) нераціонально використовує фронтальні, групові та індивідуальні форми роботи;
- 9) студент неправильно намічає об'єкти контролю і критерії їх оцінювання, використовує одноманітні прийоми контролю;
- 10) уміє викликати інтерес до деяких видів роботи на уроці;
- 11) студент мало і не завжди раціонально використовує наочні посібники, не виготовляє їх сам;
- 12) студент постійно користується конспектом у ході уроку і не може скоригувати свою діяльність у ході уроку.

Оцінка «FX / незадовільно, з правом повторного складання / 35-59» виставляється у разі нездовільного проходження педагогічної практики студентом.

Рекомендована література:

1. Абдулина О. А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования : Для пед. спец. вузов / О. А. Абдулина. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Просвещение, 1990. – 139 с.
2. Афанасьев С. Методика организации конкурсов / С. Афанасьев // Воспитание школьников. – 2001. – №3. – С. 18 – 24.
3. Виноградова Т. Е. Книга класного керівника / Т. Е. Виноградова. – Харків : Вид. група «Основа», 2006. – 128 с.
4. Виховна система школи / [упоряд. В. В. Григораш]. – Харків : Вид. група «Основа», 2005. – 128 с.
5. Гальскова Н.Д., Ништенко З.Н. Теория и практика обучения иностранным языкам / Н. Д. Гальскова, З. Н. Ништенко. – М. : Айрис-пресс, 2004. – 240 с.
6. Гальскова Н.Д. Современная методика обучения иностранным языкам / Н. Д. Гальскова. – М. : Аркти, 2003. – 192 с.
7. Гребенькова А.О. Довідник класного керівника : 1– 4 класи / А. О. Гребенькова. – Харків : Веста : Вид. «Ранок», 2006. – 192 с.
8. Григорчук Т.Е., Іова В.Ю., Красномоєць Л.В. Веселкове дитинство.(Технології виховної роботи з молодшими школярами) / Т.Е. Григорчук, В.Ю. Іова, Л.В. Красномоєць. / [Навч.-метод. посіб.]. – Кам'янець-Подільський : Абетка, 2001. – 116 с.
9. Довідник учителя німецької мови в запитаннях та відповідях / [авт. упоряд. С.Ф. Корогодіна, О.С. Любченко]. – Харків, 2006. – 576 с.
10. Качинська Л.Л. Години спілкування : педагогічні технології та досвід (на допомогу класним керівникам у проведенні годин класного керівника) / Л. Л. Качинська. – Рівне, 2004. – 128 с.
11. Комісаренко Н. Особливості творчої діяльності молодших школярів у позакласній роботі / Н. Комісаренко // Початкова школа. – 2002. – №6. – С. 18 – 22.
12. Красномоєць Л.В., Іова В.Ю. Педагогічні основи організації сімейно-родинного виховання. Порадник батькам і педагогам / Л.В. Красномоєць, В.Ю. Іова. – Кам'янець-Подільський : Абетка, 2000. – 176 с.
13. Книга вчителя іноземної мови. Довідкове-методичне видання / [Упоряд. О.Я., Коваленко, І.П. Кудіна]. – Харків, 2006. – 416 с.
14. Кулаковська О., Кравченко Т., Хромова О. Організація роботи з батьками в сучасному закладі освіти : Метод. рекомендації / О. Кулаковська, Т. Кравченко, О. Хромова // Шкільний світ. – 2003. – №25 – 28.
15. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / [кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої]. – К. : Ленвіт, 2002. – 328 с.
16. Островерхова Н. Аналіз уроку : концепції, методики, технології / Н. Островерхова. – К., 2003. – 351 с.
17. Пассов Е.И. Коммуникативное иноязычное образование. Концепция развития индивидуальности в диалоге культур / Е.И. Пассов. – Липецк, 1998. – 159 с.
18. Педагогическая практика в школе / [учеб. пос.]. – К. : Вища школа, 1990. – 136 с.
19. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / [Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої, В.В. Черниш]. – К. : Ленвіт, 2003. – 250 с.
20. Попова С.В. Мой взгляд на современный урок / С.В. Попова // Начальная школа. – 2001. – №4. – С. 5 – 12.
21. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах : Посібник / Вид. 2-е, доп. і переробл. / [Код. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої]. – К. : Ленвіт, 2004. – 360 с.
22. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі / С. В. Роман. – К. : Ленвіт, 2005. – 208 с.

23. Сергеева В.П. Классный руководитель : планирование и организация работы от А до Я / В.П. Сергеева. – М, 2001. – 256 с.
24. Ситуации педагогической помощи // Классный руководитель. – 2000. – №2 – С. 8 – 14.
25. Соловова Е.Н. Методика обучения иностранным языкам / Е.Н. Соловова. – М. : Просвещение, 2002. – 239 с.
26. Сорока Г.І. Планування та аналіз виховної роботи школи / Г. І. Сорока. – Харків : Основа, 2003. – 63 с.
27. Сорока Г.І. Сучасні виховні системи і технології / Г.І. Сорока. – Харків : Основа, 2002. – 122 с.
28. Качинська Л., Ситник Г. Технології виховної діяльності класних керівників 9 – 11 класів : Навч.-метод. посіб. / Л. Качинська, Г. Ситник. – Рівне, 2000. – 79 с.
29. Харламов И.Ф., Горленко В.П. Педагогическая практика : Старые и новые подходы // Педагогика. – 1997. – №4 – С. 72 – 78.
30. Хромова О. Дорослі й підлітки : як досягти гармонії взаємин / О. Хромова // Шкільний світ. – 2003. – №2. – С. 1 – 16.